
Marija Trkulja, Marina Tumbas,
Saška Mitrović

Povezanost dimenzija afektivne vezanosti i dimenzija atribucije

SAŽETAK. Osnovni cilj istraživanja bio je ispitivanje povezanosti dimenzija afektivne vezanosti prema prijateljima i dimenzija atribucije uzroka svog ponašanja i ponašanja prijatelja. Dalje, drugi cilj bio je ispitivanje povezanosti atribucije uzroka svog ponašanja i ponašanja prijatelja. Ispitanici su bili polaznici IS Petnica (50), oba pola, starosti od 16 do 23 godina. Dimenzije afektivnog vezivanja merene su modifikovanim Brennanovim inventarom (Kamenov Ž., Jelić M. 2003. Validacija instrumenata za mjerenje privrženosti u različitim vrstama bliskih odnosa. *Savremena Psihologija*, 6 (1): 73). Dimenzije atribucije uzroka ponašanja, posebno za svoje i posebno za ponašanje prijatelja, merene su ASQ-testom (Peterson *et al.* 1982), koji je prilagođen potrebama istraživanja.

Rezultati su pokazali da osobe sa višim skorom na dimenziji izbegavanja na isti način procenjuju uzroke ponašanja u situacijama sa pozitivnim ishodom, bilo da se situacije odnose na sopstveno ponašanje, bilo da se odnose na ponašanje prijatelja. Ove osobe pripisuju sebi i prijateljima spoljašnji lokus kontrole i uzroke ponašanja u pomenutim situacijama opažaju kao nestabilne, specifične i nevažne. Kad su u pitanju situacije sa negativnim ishodom, ove osobe sebi pripisuju spoljašnji lokus kontrole i uzroke sopstvenog ponašanja opisuju kao nevažne.

Dimenzija anksioznosti je značajno korelirala sa dimenzijama atribucije samo u situacijama sa negativnim ishodom. Dobijeno je da osobe sa višim

Marija Trkulja (1987), Beograd, Cerova 7/1,
učenica 3. razreda XIII beogradske gimnazije

Marina Tumbas (1987), Tavankut, Mije Mandić
34, učenica 4. razreda Gimnazije "Svetozar
Marković" u Subotici

Saška Mitrović (1987), Zaječar, Ljubice
Radosavljević 5, učenica 3. razreda Gimnazije u
Zaječaru

MENTOR:

Bojana Dinić, student III godine psihologije na
Filozofskom fakultetu u Novom Sadu

skorom na ovoj dimenziji sebi pripisuju spoljašnji lokus kontrole, a uzroke određenog ponašanja prijatelja doživljavaju na način kao da oni utiču na sve oblasti njegovog života. Dalje, istraživanjem je utvrđeno da postoji pozitivna povezanost između atribucije uzroka sopstvenog ponašanja i uzroka ponašanja prijatelja, što ukazuje na primenu istog mehanizma atribucije.

Relations Between Attachment Dimensions and Attribution Dimensions

SUMMARY. The main aim of this research was to examine relations between attachment dimensions towards friends and dimensions of attributing causes of our behavior and our friends' behavior. Another aim was to find if there is a relationship between attributing the causes of our behavior and our friends' behavior. The participants (50) were balanced by gender, ages from 16 to 23. Attachment dimensions were measured using the modified Brennan inventory (Kamenov & Jelić 2003). Attributional dimensions were measured using the ASQ-test (Peterson *et al.* 1982) which was adapted for the needs of this research.

Our results have shown that participants who are more avoidant treat situations with positive outcomes identically, regardless of whether the situations pertain to their own behavior or the behavior of their friends. Those participants attribute an external locus of control to themselves and their friends, and causes of mentioned behaviours as unstable, specific and not important. When we analysed situations with negative outcomes, those same participants attribute an external locus of control to themselves, and they perceive the causes of own behaviour as unimportant.

The anxiety dimension was significantly correlated with attribution dimensions only in situations with positive outcomes. Our results have shown that participants who are more anxious, attribute external an locus of control to themselves, and the causes of their friends behaviour as global.

All the correlations between attributions to ourselves and our friends in positive and negative situations were statistically significant. This result indicates that we use the same mechanism when we attribute causes of situations pertaining to ourselves and to our friends.